

på situationen. Här göres det ena storartade förslaget efter det andra, men därvid stannar det — kan någon då undra över att man börjar tvivla på de styrandes kompetens.

Redan 1930 var det klart för vem som helst att arbetslösheter artade sig till att bli en "landsfara" — till och med mr. Bennett påstod sig då förstå detta. Det första som utfördes av den Bennettska regeringen var o.k.a att anslå \$20 000 000 i och för nödhjälpsarbeten. Det var nog gott och väl men att bara anslå penningar och sedan sitta ner och vänta på att saken skulle avvecklas av sig själv, hade man dock icke väntat sig av den löftesrika Bennett. Genom detta förfaringssätt lades hela bördan först på de samhällen värest arbetslöshet och nöd existerade, och sedan på provinserna. Regeringen kom in som god trea och betråk sin hjälp efter vad de andra förmå pretera.

Situationen är tröstlös, arbetslösheten växer för varje dag, unga intelligenta människor göras till dagdrivare, alla vad moral heter tycks försvinna, i många fall rent av tvingas individen till brott mot lag och förordning. Var finnes det samarbete mellan de ansvariga regeringens medlemmarna, vilket skulle påbörjats för länge sedan eller då det stod klart att arbetslösheten var en "landsfråga"? Ännu har man icke sett en skymt därav och ingen torde numera vänta annat än att samma inkompetenta metoder som förut komma att användas, till samhällskatastrofen är fullständig. Arbetslöshetsfrågan borde upptagas än en gång och då under ny, kompetent ledning.

Ansvarvaret vilar på regeringen i Ottawa. Den har inriktnat sig på ett finansiellt anpassningssystem vilket är absolut felaktigt och den dunkelhet varmed den omgivit sina beslut, har väckt allmänt missnöje. Skall det männe fortgå på detta sätt — om så, kommer det att bliva ett tragiskt slut på det hela. Det behöves tydligen en grundlig renovering i den nuvarande nödhjälpsadministrationen.

ESTEVANS SVARTA DAG.

UNDER tre långa veckor hade strejken pågått i Estevan, utan att något egentligen hade gjorts för att häva densamma. Arbetarna i kolgruvorna hade önskat inleda förhandlingar med arbetsgivarna men fått till svar, att dessa ansågo att arbetarna egentligen ej hade något skäl till strejk, utan att det var kommunisterna som stodo bakom det hela för att framtvinga bråk och nekade därför att ingå i förhandlingar med de strejkande.

Dessa begärde då tillåtelse att få anordna en demonstration, men fingo avslag. Detta till trots anordnades demonstrationen.

Polisen ingrep för att upprätthålla ordning och resultat att få anordning och resultat blev: två dödade, två livsfarligt sårade förutom en mängd lättare skadade.

Här finnes säkerligen någon eller några som har ett tungt ansvar vilande på sina axlar. Vem eller vilka de äro kommer nog att framgå vid

Det kan nästan med bestämdhet sägas, att om tillståndet till demonstrationen hade givits, hade ej något människoliv spillts, men å andra sidan kan man ej heller fritaga dem från ansvar, som vågade människoliv för att demonstrationen skulle genomföras.

En kunglig kommission hade tillsatts en tid innan oroligheterna urartade till dessa strider, men ej företagit några undersökningar.

Varför hade så ej skett? Nu måste undersökningen förtas under skuggan av denna mer än sorgliga händelse och hela problemet är nu ännu mera komplicerat.

Det ger anledningar till jämförelser. Adalstragedien i Sverige och dödsskotten i Esten tala sitt tydliga språk.

CANADENSISKA DOLLARN OCH GULD-MYNTFOTEN.

OAKTAT mr. Bennett's de-
mentier har Canada gått
ifrån sin guldmyntfot. Inget
land, vilket pengars säljas med
nio eller tio procents avdrag
i New York, har sin guldmynt-
fot kvar. Det är omöjligt, ty
om guldmyntfoten funnes
kvar, skulle pengarna säljas
till pari.

Till yttermera visso har Canada kommit ifrån sin guldmyntfot, utan att minsta försök göres för att hålla kursen uppe. Canada har stora guldreserver, men dessa ligga lagrade i de stora kassavalven i Ottawa. Och vad beträffar den nytta till vilken de äro, kunde det lika gärna vara en hög med tomsäckar. Det måste förutsättas, att när mr. Bennett förklarade att Canada ämnade hålla fast vid sin guldmyntfot, han också menade att Canada ämnade bibehålla sin guldreserv.

En del kommentatorer förklara att den canadensiska dollarn är "sound", -- vad de nu än mena med detsamma. De förklara att landets ställning är sådan att dollarn är fortfarande god. Den enda sak de förbise, är den, att dollar säljes med stort avdrag på alla världens penningmarknader.

Ett lands tillgångar har insett att göra med vilken kurs dess mynt står i. I detta fall beror pengarnas giltighet på den gamla regeln om tillgång och efterfrågan av den canadensiska dollarn på världsmarknaden. Faktum är, att efterfrågan på utländska valutor är större, än på den canadensiska dollarn. Resultatet blir följaktligen det att dollarn sjunker i pris.

Det finnes två vägar att avhjälpas detta: Den ena är att stimulera efterfrågan på den canadensiska dollarn och den andra är, att exportera tillräckligt med guld för att justera den dagliga balansen.

Om Canada fortfarande tillämpade guldmyntfoten skulle bankerna fortfarande vid anfordran inlösa gällande sedlar i guld, men de äro ej i stånd att göra detta därför att regeringen förnekar att bankerna äro skyldiga att inlösa sedlar med guld.

Lagen brytes av de som själva hava stiftat densamma, nämligen regeringen. I alla fall går regeringen på i ull-

strumporna och vidhåller sitt påstående att Canada fortfarande har sin guldmyntfot kvar. Detta är helt simpelt en osanning. Våra guldreserver, som äro avsedda att användas vid sådana tillfällen, ligga o-åtkomliga i Ottawas skattkammare, till ingen nytta.

Detta är ej något nytt i Canadas historia. För något mer än två år sedan var förhållanden detsamma. Den dåvarande finansministern lät i all tysthet förstå att Canada ej ämnade tillåta någon export av guld, och bankerna samtyckte. Lika väl hade finansministern mod nog att stå upp och förklara att Canada fortfarande hade sin guldmynstfot kvar. Det var en lika stor osanning då, som det är nu.

Varför kan ej mr. Bennett stå upp och meddela världen, liksom Sverige och Norge ha va gjort, att de för en tid framåt gå ifrån guldmyntfoten? Det är ingen skam att göra det när det är av behovet på kallat. Det är skrymteri att meddela att Canada har sin guldmyntfot kvar, när hela världen vet att så ej är verkliga förhållandet.

INGEN FARA FÖR VETEDUMPING.

MAN vet ej med någon högre grad av visshet hur den ryska spannmålsskörden utfallit. Det har upplysts att torka och skadedjur illa härjat i områdena kring mellersta Volga samt i norra Kaukasien. Eljest torde årsväxten i allmänhet gestaltat sig tillfredsställande.

Rådspressen synes icke vara orolig över skörderesultatet. I gengäld lägges i dagen en påfallande nervositet beträffande utsikterna för den ryska veteutförseln.

Före världskriget intog Ryssland främsta platsen i fråga om export av vete. Under tiden 1910 — 1914 bildade den ryska veteexporten 20,3 procent av samtliga spannmålsexporterande länders veteutförsel. Efter Ryssland kommo Donaustaterna med sammanlagt 18,7 procent; vidare U. S. A. med 17,4, Canada med 15,3 och Argentina med 13,7 procent. Under världskriget upphörde den ryska veteexporten helt och hållet; den upptogs omsider av bolsjevikerna, men till en början i mycket ringa skala och med intervaller. Ännu så sent som år 1929 var den ryska veteexporten ytterst obetydlig. Följande år steg den efter hand, och för perioden juli 1930 — maj 1931 utgjorde Rysslands export av vete

13,9 procent av totalmängden vete som utkastades i världsmarknaden: åtminstone ha ryssarna själva erkänt denna procentsiffra. Rysslands plöteliga återuppträdande som veteexportör i stort kom något överraskande, särskild för de länder vilka i likhet med Canada, Argentina och Australien forcerat sin veteproduktion i hopp om att den ryska konkurrensen skulle utebli under en anseelig tidrymd. Men den största och obehagligaste överraskningen var dock den ryska rpspolitiken. Utnyttjande de ryska böndernas rättslösa läge sålde sovjetstaten vete till vad man karaktäriserat som dumpingpris.

De protester mot den ryska dumpingen, som framställdes i Moskva, avvisades ironiskt

rådsregeringen, som genom sin prispolitik bl. a. trodde sig bli i stånd att i icke ringa grad skärpa den ekonomiska krisen, vilken hemsökte de borgerliga länderna. Till slut sago flera af dessa stater ingen annan utväg öfrig än att tillgripa skyddsåtgärder. Dessa ha likväl i gemen varit föga effektiva. De länder, såsom Frankrike och Belgien, vilka formligen stängt sina gränser ej bara för det ryska vetet utan äfven för andra ryska varor, ha varit få. Rådsregeringen har ostraffat kunnat pådriva framför allt vetedumpingen. På de mellanfolkliga konferenser som ägnats brännande exportspörsmål och som höllas under den gångna våren, sade sålunda Moskvas ombud klart

från att rådsregeringen ville ha händerna fria speciellt i fråga om de ryska veteutförseln. Men Moskvas envisa fasthållande vid en ruinerande prispolitik har dock småningom övat starkare intryck också på stater, vilka mindre kraftigt reagerat mot den dumpingen. Under sommaren har sålunda Italien infört inmalningstvång och begränsat importen av ryskt vete till ett minimum. England har villigt lyssnat till Canadas krav på fixering av en fast kontingent canadensiskt vete i den britiska veteimporten. U. S. A. har i kompensering för den finanhjälp detta land lämnar Tyskland genomdrivit att tyskarna skola importera från U. S. A. bl. a. betydande mängder vete. Mellan Österrike och Ungern har ingåtts avtal om låtnader för den ungerska spannmålexporten till Österrike. Polen, Tjeckoslovakien och Rumänien ha kommit öfverens om att gynna varandras export av lanbruksprodukter och motverka den ryska vete-dumpingen.

HALL CAINES LEV-
NADSSAGA.

SIR HALL CAINE, den berömda engelske författaren, hvilken nämligen allvidit, var son till en grovsmed och sonson till en småbrukare på ön Man. Han började sin bana under mycket blygsamma omständigheter och fick under många och långa år slita hårt, innan han vann ryktbarhet och rikedom såsom er av Englands populäraste och mest lästa författare i våra dagar. Hans ungdomsdröm var att bli arkitekt och, som ofta är förhållandet i England, började han inte sin utbildning med teoretiska studier utan med praktiskt arbete hos byggmästare och på ritkontor.

Avlöningen var låg och utsikterna att en gång själv bli arkitekt eller byggmästare voro ytterst små. Men redan på den tiden ägde Hall Caine en mindre vanlig tillgång, vilken torde få tillskrivas en viss del av hans framgångar längre fram i livet. Han ägde nämligen en lysande förmåga att förvärva vänner inom alla kretsar, många som både socialt och litterärt stodo högt över honom blevo honom varmt tillgivna för livet. Han skrev till John Ruskin och gjorde på så sätt dennes personliga bekantskap. Och ehuru Ruskin var en stor berömdhet och Hall Caine ännu endast en obetydlig ritare på ett litet arkitektkontor i Liverpool, uppstod mellan dem en vänskap, som varade livet ut.

Han trädde också på eget initiativ brevledes i förbindelse med den italienska skalden Gabriel Rossetti (f. 1783— d. 1854). Det första brevet följdes av flera och till slut mottog han en inbjudan av skalden, som vid denna tid och till sin död bodde i London, att besöka honom. Detta sammankräfande resulterade i att Hall Caine knöts till Rossetti inte blott som personlig vän utan även som sekreterare och mot slutet av Rossettis levnad som hans vårdare och ständiga sällskap.

Under Rossettis långa sjukdom brukade Hall Caine fört att fördriva de långa, plågsamma nätterna för sin värbärätta historier från Man, dess folk och seder. Rossetti frågade ofta Hall Caine, varför han inte upptecknade dessa historier och utarbetade dem till noveller och romaner, men den unge mannen hade ännu inte tillräckligt förtroende till sin egen förmåga för att våga sig på något dylikt. Efter Rossettis död träffade han dock förbindelse med ett par tidskrifters och lyckades på så sätt förtjäna ett par pund i veckan, vilket nödortfiligen räckte till hans uppehälle.

Slutligen samlade han sig till ett större arbete: skuggan av ett brott. Stoffet till denna roman var dock icke nämnt från Man utan från Cumberland, varifrån hans moder härstammade. Boken mottogs välvilligt utan att dock väcka större uppmärksamhet. Men när isen väl var bruten kom i rask följd en hel rad arbeten, de flesta översatta till svenska liksom till öfriga europeiska språk. Alltmer framträdde han som ön Mans diktare och i denna egenskap har han kanske förvärvat sig sin största ryktbarhet. Redan med hans andra större roman kom framgången och det beräknas, att han för var och en av denna och de följande skönlitterära inkomst av över tio tusen pund eller omkring två hundra tusen kronor.

Om böckerna inbringade honom stora belopp, så torde likväl de dramatiserade omarbetningarna ha tillfört honom ännu mer betydande summor. Hall Caine råkade nämligen stifta bekantskap med förutvarande direktören för Princess's Theatre i London, Wilsons Barrett. Denne hade, som man trodde, slutat en lysande teaterbana, under vilken han ådragit sig skulder för nära en miljon kronor. Barrett insåg med ens, vilka möjligheter Hall Caines romaner besutto om de bearbetades för scenen. Efter någon tvekan gick Hall Caine med på Barretts förslag och efter hand ha ett stort antal av hans romaner givits i scenisk dräkt och skördat oerhört bifall, huvudsakligen i England och Amerika.

Hall Caine slog sig ned på Manhattan, den ö, som han odödligen gjort i en rad arbeten. Här förvärfvade han slottet och egendomen Grebba Castle, som af honom iständsattes för betydande kostnader. På Manhattanjöt Hall Caine erhöord popularitet. Han mottog utnämning till fredsdomare och iständsattes även i öns parlament. Någon politiker blev Hall Caine dock aldrig, churu han ända till slutet af sin levnad fortsatte att varmt intressera sig för sin ö, dess folk och inre angelägenheter.